

Uvodnik Introduction

Osvajački rat protiv Hrvata i Hrvatske koji je započeo 1918. godine, danas se razbuktao u najgorem iracionalnom destruktivnom obliku i mržnji. On je u krajnjoj suprotnosti psihičkom stavu koji nameće kultura i proces civilizacije Hrvata. Hrvati se bune protiv rata, teško ga podnose, doživljavaju ga kao emocionalni i intelektualni teror. Konstitucijski i mentalitetno ga odbijaju kao metodu u rješavanju konflikata. Hrvati se užasavaju sniženju estetskih standarda koji ovaj rat nosi, njegovoj okrutnosti i upravo zato traže pomoć svjetske humane zajednice, na koju kao članovi te zajednice imaju pravo, a kojim će se suprotstaviti i stati na put iracionalnim i destruktivnim osvajačkim strastima srpskog naroda, koji želi živjeti na račun hrvatskog naroda.

Oružje smo prihvatili u krajnjoj nuždi obrane dostojanstva i slobode. Smrt i patnja bili su pratioci na našem putu slobode. Postojanost, hrabrost, odlučnost i ponos bili su naš štiti. Ujedinjeni i neustrašivi postali smo neslomljivi.

Oslobodilačko-domovinski rat vodili smo zajedno. Prezirali smo neutralnost pojedinaca koji su pokušavali zarađivati na ratu što ga vode drugi u vremenu kada strašna pucnjava topova ušutkuje svaku ljubav, talent i savjest, u vremenu besmislica i neistina.

Članovi Psihijatrijske klinike Opće bolnice Osijek, psihijatri, psiholozi, medicinske sestre i tehničari, administrativno i pomoćno osoblje opredijelili su se od početka agresije na Republiku Hrvatsku. Prihvatili su rizik što ga nosi borba i na svojim radnim mjestima osjetili rat kao najambivalentnije ljudsko iskustvo u kojem realna prijetnja smrti iz trenutka u trenutak naglašava draž života. Psihijatrijska klinika je radila cjelovito u neadekvatnim uvjetima, obavljala je zadatke liječenja, izobrazbe i istraživanja. Radnici Klinike su shatili svoje dužnosti kao obveze prema domovinskom ratu. Bili su uvjereni da će njihov liječidbeni i razumi-

jevajući angažman učiniti transporte naših boraca glasnijim. Osjetili su i iskusili stres što ga donosi rat. Susretali su se s direktnim ili apstraktnim gubicima građana, boraca, izbjeglica, kolega i suradnika, sa žalovanjima ovih ljudi. Razumijevali su strahove boraca, roditelja i djece i prepoznavali su njihove potrebe. Uspješno su se nosili sa svojim i njihovim patnjama, krivnjom, osamljenošću, strahom i anksioznošću, sa žalovanjem.

Iz ovoga perioda nastali su radovi koje donosi ovaj broj Medicinskog vjesnika. Radovi su prezentirani na znanstveno stručnom Simpoziju »Ratna psihologija i psihijatrija« u Varaždinskim Toplicama od 17. do 20. lipnja 1992. godine. Ideja o tiskanju ovih radova u Medicinskom vjesniku potaknuo je stručni kolegij Psihijatrijske klinike, a široko ju je prihvatilo Uredništvo Medicinskog vjesnika. U ime kolektiva Psihijatrijske klinike Opće bolnice Osijek zahvaljujem Uredništvu Medicinskog vjesnika na prihvaćanju ove ideje rođene na Psihijatrijskoj klinici da se radovi o duševnim teškoćama što ih je donio rat i iskustvima Psihijatrijske klinike iznesu u Medicinskom vjesniku, kako bi ovaj broj posvećen duševnom zdravlju ostao u sjećanju dolazećim generacijama, kao proživljeno iskustvo ove generacije radnika Psihijatrijske klinike koji su odlučno i dostojanstveno riješili dvojbu u početku agresije protiv Republike Hrvatske i odbacili mogućnost bijega i sramotnog življenja, a prihvatili rizik borbe i po cijenu davanja života za svoju domovinu Hrvatsku.

U nadi da će svijet biti bolji i da mrtvi nisu pali uzalud, neka ovaj tematski broj Medicinskog vjesnika koji govori o psihičkom u čovjeku bude posvećen poginulim borcima za domovinu Hrvatsku.

Rukovoditelj Psihijatrijske klinike
prof. dr. Nikola Mandić